

Kiszombor Nagyközség Jegyzőjétől

6775 Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8.

Tel/Fax.: 62/525-090

E-mail: phkiszombor@vnet.hu

Ü. sz.: 1060-2/2013.

Tárgy: gyermekvédelmi munkáról szóló átfogó értékelés
a gyámhatóság részéről a 2012. évre vonatkozóan

Ü. i.: Furujás Józsefné

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS KISZOMBOR NAGYKÖZSÉG JEGYZŐJE, MINT ELJÁRÓ ELSŐFOKÚ GYÁMCHATÓSÁG RÉSZÉRŐL A 2012. ÉVI ÖSSZESÍTETT ADATOK ALAPJÁN

Kiszombor Nagyközség Jegyzője a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében foglaltak alapján **Kiszombor Nagyközség területén a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról az alábbi átfogó értékelést terjesztem elő:**

A település demográfiai mutatói, a 0-18 éves korosztály adatai

Kiszombor Nagyközség lakosainak száma 2012. január 1. napján: 4086 fő, ebből:

0-18 évesek száma: 775 fő, ezen belül:

0-3 évesek száma: 119 fő

3-6 évesek száma: 120 fő

6-14 évesek száma: 336 fő

14-18 évesek száma: 200 fő.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatások:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága alapján 2012. augusztus hónapjában 166 család 284 gyermeke (ebből 28 fő fiatal felnőtt) részesült gyermekenként 5.800,-Ft. összegű pénzbeli támogatásban, összesen: 1.647.200,-Ft. összegben.

A pénzbeli támogatás helyett 2012. november hónaptól fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, természetbeni támogatás kerül folyósításra. 2012. november hónapjában 169 család 296 gyermeke (ebből 37 fő fiatal felnőtt) részére 1.716.800,-Ft. összegű volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének indokolásaként a kérelmezők elsősorban alacsony jövedelmüket, illetve sok esetben egyedülállóságukat jelölték meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt benyújtott kérelem elutasítására 2012. évben 7 esetben került sor. Az elutasítás oka az esetek többségében az volt, hogy a becsatolt jövedelemigazolások alapján a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladta a jogosultsági feltételként jogszabályban meghatározott

összeghatárt (37.050,-Ft./hó, illetve 39.900,-Ft./hó). Az elutasítottak családjában az egy főre jutó havi jövedelem 42.360,-Ft./hó és 59.192,-Ft./hó között mozgott.

Egy esetben azért került sor az elutasításra, mert a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató fiatal felnőtt kérelmező a 23. életévét betöltötte, és a vonatkozó jogszabályi előírások szerint a kedvezmény ilyen jellegű tanulmányok folytatása esetén a 23. életév betöltéséig igényelhető.

Egy gyermek esetében a jogosultsági feltételként meghatározott vagyonértéknél magasabb összegű ingatlan tulajdon miatt került elutasításra a kérelem.

Több alkalommal került sor az eljárás megszüntetésére azon okból, hogy a kérelmező a hiánypótló felhívásban megjelölt határidőig a kérelméhez nem mellékelte a jogszabályban előírt kötelező igazolásokat, nyilatkozatokat (tipikusan: a szülői felügyeletet együttesen gyakorolni jogosult, különélő szülők gyámhivatali jegyzőkönyvbe rögzített megállapodását arra vonatkozóan, hogy a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja).

2012. év folyamán 9 gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát kellett megszüntetni. A megszüntetés oka 3 esetben az iskolai tanulmányok befejezése volt, 6 alkalommal pedig a család jövedelmi helyzetében bekövetkezett pozitív változás.

Illetékességváltozás miatt (elköltözött a család) 2 gyermek esetben kellett intézkednie a jegyzői gyámhatóságnak.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális, Egészségügyi és Kisebbségi Ügyeket Ellátó Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) 2012. évben 13 alkalommal ülésezett, és 408 db határozatot hozott.

Ebből **rendkívüli gyermekvédelmi támogatás** megállapítása iránti kérelem 126 db volt és 202 gyermeket érintett.

A kérelmek indokolásaként a kérelmezők elsődlegesen alacsony jövedelmüket, illetve munkanélküliségüket jelölték meg.

Elutasításra csupán 15 esetben került sor. A Bizottság a kérelmek elutasításánál figyelemmel volt a családok jövedelmi viszonyaira, valamint arra a körülményre, hogy a kérelmező gyermekét az elutasítást nem sokkal megelőzően nagyobb összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítette.

A Bizottság által megállapított rendkívüli gyermekvédelmi támogatások formája (pénzbeli/természetbeni), valamint összege a családok szociális körülményei, a létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetek, körülmények mérlegelése alapján esetenként eltérő volt.

A Bizottság 2012. évben összesen 1.246.000,-Ft. összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapított meg a rászorultak részére.

2012. június hónapjában 21 halmozottan hátrányos helyzetű, óvodás gyermek *(aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, továbbá a törvényes felügyeletet gyakorló szülő(k) jegyzői eljárás keretében önkéntes nyilatkozatot tett(ek) arra vonatkozóan, hogy a gyermek hároméves koráig legfeljebb az általános iskola 8. évfolyamát fejezték be sikeresen)* részesült **óvodáztatási támogatásban**. A támogatás összege összesen: 230.000,-Ft.

Első alkalommal részesült támogatásban: 2 gyermek (a támogatás összege: 40.000,-Ft./gyermek),

második és további alkalommal részesült támogatásban: 19 gyermek (a támogatás összege: 190.000,-Ft./gyermek).

2012. december hónapjában

3 gyermek részesült első alkalommal támogatásban (összege: 20.000,-Ft./gyermek, összesen: 60.000,-Ft.).

7 gyermek részesült második, illetve további alkalom jogcímén 10.000,-Ft./gyermek összegű támogatásban, összesen: 70.000,-Ft. összegben.

Óvodáztatási támogatás címén 2012. évben mindösszesen 360.000,-Ft. került kifizetésre a jogosult szülők részére.

2012. évben óvodáztatási támogatás megállapítása iránt benyújtott kérelem elutasítására nem került sor.

A tárgyévben 16 gyermek óvodáztatási támogatásra való jogosultságát kellett megszüntetni. A megszüntetés oka:

- 11 esetben a gyermek óvodai nevelésben való részvételének befejeződése,
- 4 esetben a jogszabályban megengedett mértéket meghaladó óvodai hiányzás és egy esetben a törvényes képviselő változása miatt.

A Bizottság a **karácsonyi ünnepek alkalmával** Kiszombor közigazgatási területén lévő oktatási-nevelési intézményben nevelkedő, tanulmányokat folytató, – 14 év alatti – gyermek részére adományozott tartós élelmiszerekből **összeállított ajándékcsomagot** 1.000,-Ft./gyermek értékben, összesen 492.000,-Ft. összegben (**492 gyermek részére**). A megajándékozott gyermekek közül 192 gyermek rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő volt.

Az **újszülöttek támogatásáról** szóló 17/2008. (VI. 04.) KKÖT rendelet alapján Kiszombor Nagyközség Polgármestere 2012. évben **19 fő**, előző évben született, Kiszombor településen élő gyermek számára állapított meg 15.000,-Ft./gyermek összegű egyszeri pénzbeli támogatást, összesen 285.000,-Ft. összegben. A támogatások a hivatkozott rendelet 2. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az újszülött gyermekek nevén vezetett Start-számlákon kerültek elhelyezésre.

A gyermekétkeztetés megoldásának módja:

2012. évben óvodai étkezésben átlagosan 104 gyermek részesült.

Az óvodában az étkezési térítési díj a következőképpen alakult:

- 100 %-os térítési díj: átlagosan 40 gyermek/év,
- 50 %-os térítési díj: átlagosan 10 gyermek/év,
- ingyenes: átlagosan 54 gyermek/év.

2012. évben iskolai étkezésben átlagosan 223 gyermek részesült.

Az iskolában az étkezési térítési díj az alábbiak szerint alakult a tárgyévben:

- 100 %-os térítési díj: átlagosan 66 gyermek/év,
- 50 %-os térítési díj: átlagosan 39 gyermek/év,
- ingyenes: átlagosan 118 gyermek/év.

Az önkormányzatot terhelő szociális, gyermekeket érintő kiadások nagysága:

- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás: 1.246.000,-Ft.
(Ebből pénzbeli támogatás: 970.000,-Ft., természetbeni támogatás: 276.000,-Ft.)
- HPV-vakcina beszerzése a 12-14 éves lányok érdekében: 1.335.000,-Ft.
- Újszülöttek támogatása: 285.000,-Ft.
- Karácsonyi csomag 492.000,-Ft.

A felsoroltakon kívül az önkormányzatot terhelő, gyermekeket esetlegesen érintő szociális ellátások is előfordulnak, amelyek a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) hatálya alá tartoznak, például:

- közgyógyellátásra 2012. évben 34 gyermek,
- normatív lakásfenntartási támogatásra 97 - 18 év alatti gyermeket nevelő – család,
- mozgáskorlátozottak közlekedési támogatására 6 gyermek volt jogosult,

-ápolási díjban kiskorú gyermek ápolása jogcímén 4 személy részesült.

A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló 59/2011.(XII.23.) BM rendelet alapján Kiszomboron 70 család részesült ingatlanonként 1 erdei m³ tűzifa támogatásban (17.780,- Ft/m³ értékben) eseti segélyként.

A támogatottak közül 54 család kiskorú gyermeket nevel.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

2012. évben védelembe vett gyermekek száma: 5 fő

A védelembe vétel oka 4 gyermek esetében a szülőnek felróható, elhanyagoló magatartásból eredő veszélyeztetettség, 1 tanköteles korú gyermek esetében pedig a kötelező iskolai tanórákról 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás volt.

Védelembe vétel megszüntetésére 21 gyermek esetében került sor a tárgyévben.

2012. december 31. napján a nyilvántartott védelembe vett kiskorúak száma: 13 fő, az érintett gyermekek 5 családban élnek.

A több mint két éve fennálló védelembe vétellel érintett gyermekek száma: 7 fő. Az érintett gyermekek 1 családban élnek.

Kiszombor Nagyközség Jegyzője, mint eljáró elsőfokú gyámhatóság által ideiglenes hatályú elhelyezésre 2012. évben 1 esetben került sor. A gyámhatóság szülői felügyelet nélkül maradt gyermeket helyezett el ideiglenes hatállyal gyermekotthonban. Az intézkedés gyámhivatali felülvizsgálata során a gyermekek átmeneti nevelésbe vételére került sor.

2012. évben gyermek elhanyagolása miatt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló gyámhatósági eljárás hivatalból nem indult, és a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekvédelmi jelzőrendszerhez tartozó intézmények, személyek sem kezdeményeztek ilyen jellegű eljárást.

2012. évben 10 tanórát meghaladó, igazolatlan iskolai hiányzásról 21 jelzés érkezett Kiszombor Nagyközség Jegyzőjéhez.

Az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésére, illetve szüneteltetésére (50 órát meghaladó hiányzás esetén) 10 gyermek esetében érkezett jelzés közoktatási intézménytől. A gyermekek közül 1 gyermek 14 éven aluli és 9 fő 16 évet betöltött gyermek.

A 10 gyermek közül 4 részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, akik közül

1 gyermek esetében az utána járó iskoláztatási támogatás az önkormányzat által megnyitott családtámogatási folyószámlára került átutalásra, és a támogatás összegét eseti gondnok kirendelése útján, természetbeni formában kellett a gyermek részére nyújtani,

3 gyermek esetében a törvényi szabályozás változása miatt a családtámogatás folyósítása szüneteltetésre került.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermekek után járó iskoláztatási támogatás

1 gyermek esetében az iskoláztatási támogatás felfüggesztésre került,

3 gyermek esetében pedig szüneteltetésre

Az iskoláztatási támogatás szüneteltetése esetén a támogatás (a szüneteltetés idejére járó ellátást) a későbbikben sem kerül folyósításra a család részére.

A gyámhatóságnak az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének, szüneteltetésének szükségességét - a vonatkozó jogszabályban meghatározott esetekben és időközönként - felül kellett vizsgálnia. Ezen felülvizsgálatok eredményeként a 2012. évben iskoláztatási támogatás

- felfüggesztésének fenntartására nem került sor,
- szüneteltetés fenntartására 5 esetben és

- szüneteltetés kezdeményezésére 1 esetben került sor.

Megjegyzendő, hogy 2012. évben alapvetően megváltozott a kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul hiányzó diákok ügyében folytatandó gyámügyi eljárás.

2012. évben Kiszombor Nagyközség Jegyzője, mint elsőfokú gyámhatóság teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot nem vett fel. Kiszombor Nagyközség Anyakönyvvezetője előtti eljárásban teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal 23 gyermek családi jogállása került rendezésre.

Fontos elmondanunk, hogy a 2013. év január 1-jén hatályba lépő jogszabályváltozások és a járási hivatalok kialakítása miatt - a 2012. évben még jegyzői hatáskörben lévő gyámhatósági hatáskörök átkerültek a Makói Járási Gyámhivatal hatáskörébe. Ilyenek a védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos intézkedések. Ennek megfelelően 2012. december 31-én folyamatban lévő ügyek közül 5 család gyermekeinek védelembé vételi ügye és 9 gyermek iskoláztatási támogatás szüneteltetése ügyében folyó, illetve már határozattal lezárt, de intézkedés alatt álló ügy került át a járási hivatalhoz.

Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai:

Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzésre 2012. évben nem került sor.

Gyermekvédelmi prevenció elképzelések a jövőre vonatkozóan:

*„Ha a gyerekek kritizálva élnek, megtanulnak megbélyegzettek lenni,
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek, megtanulnak veszekedni,
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek, megtanulják bűnösnek érezni magukat,
Ha a gyerekek toleráns légkörbe élnek, megtanulnak türelmesnek lenni,
Ha a gyerekek bátorítva élnek, megtanulnak bízni,
Ha a gyerekek dicsérve élnek, megtanulják megbecsülve érezni magukat,
Ha a gyerekek méltányosságban élnek, megtanulják az igazságot,
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat, megtanulnak hittel élni,
Ha a gyerekek megerősítve élnek, megtanulják magukat szeretni,
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretet a világban.”*

Dorothy Law Holte: Egy élet a kezében

A fentieket olvasva a gyermeket nevelő szülők, a gyermekvédelem területén dolgozók előtt körvonalazódhatnak azok a sokszor nem könnyű feladatok, amelyeket ahhoz kell tennünk, hogy gyermekeink nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot nyújtó, egészséges testi, lelki, értelmi és érzelmi fejlődést biztosító családi környezetben nevelkedjenek, és a gyermekvédelmi intézkedések megelőzhetőek, elkerülhetőek legyenek.

A gyermekvédelmi prevenció keretében kiemelt figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a szülőkből tudatosítsuk, hogy példát mutatnak gyermekeik számára, a jó és a rossz szokásaik, magatartásuk, életmódjuk és életvezetésük egyaránt „mintaként” szolgálnak az általuk „nevelt” generációnak.

Viszonylag újonnan felmerülő, jelentős problémát okozó, prevenciós beavatkozást igénylő, a gyermekek értelmi fejlődését veszélyeztetető tényezőként jelentkezik a tanköteles korú gyermekek kötelező tanórai foglalkozásokról történő igazolatlan hiányzása.

Általánosságban elmondható, hogy a gyámhatóság intézkedése ezen a téren elsősorban a 16. életévüket betöltött gyermekek vonatkozásában jellemző, de sajnos érkezett már iskolai jelzés 14 éves gyermek 50 tanórát elérő igazolatlan hiányzásáról is.

Kormányzati szinten különböző intézkedések (pl.: 2012. szeptember 01. napjától a tankötelezettség korhatárának 16 évre történő leszállítása, az 50 tanórát igazolatlanul hiányzó gyermekek után járó családi pótlék folyósításának felfüggesztése, szüneteltetése) történtek a probléma kezelésére, de a jegyzői gyámhatóság mindennapi gyakorlata során sajnos az a tapasztalat, hogy az érintett gyermekek és szülők (tisztelet a kivételnek) együttműködése a gyámhatósággal, a kirendelt családgondozóval, eseti gondnokkal hiányos. Alkalmanként előfordul, hogy az érintett szülők a támogatás folyósítása felfüggesztésének megszüntetését nem az igazolatlan hiányzások megszüntetésével, hanem magántanulói jogviszony létesítésével próbálják elérni.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzatnak a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások vonatkozásában biztosítani kell a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

2013. január 1-től a közigazgatási reform részeként átalakult a gyermekvédelmi rendszer is. A Gyvt., valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Korm. rendelet 1. §-a szerint a gyámhatóság feladat- és hatásköréit a települési önkormányzat jegyzője, a járási gyámhivatal, továbbá a megyei szociális és gyámhivatal gyakorolja.

A települési önkormányzat jegyzője az alábbi feladat-és hatásköröket látja el:

- gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt, tartásra köteles hozzátartozó kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságát,

- megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot,

- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

Az önkormányzat legfontosabb feladata a gyermekvédelmi prevenció keretében, hogy erősítse és segítse az általa fenntartott gyermekvédelmi intézmények működését, munkáját.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Az önkormányzat igyekszik a településen működő civil szervezetekkel szoros együttműködést kialakítani, illetve fenntartani. Általánosságban elmondható, hogy a helyi civil szervezetek szabadidős programok szervezésével (pl.: nyári honismereti tábor, nyelvi tábor, sportrendezvények) széleskörű lehetőséget biztosítanak a településen élő gyermekek számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzati gyámhatósági munkáról a fentiekben összegzett átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

Kiszombor, 2013. május 23.

Tisztelettel:

Dr. Kárpáti Tibor
jegyző

Tárgy: A gyermekvédelmi munkáról szóló beszámoló Kiszombor nagyközség területén

____/2013.(V. 28.) KNÖT h.

HATÁROZATI JAVASLAT

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján meghatározott átfogó éves értékelés keretében megismerte, megtárgyalta és elfogadta a Kiszombor, Ferencszállás, Klárafalva Önkormányzatainak a Kiszombori Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Szociális Alapszolgáltatás és Gyermekjóléti Szolgálatot Ellátó Szervezeti Egységének fenntartó társulása (székhelye: Kiszombor, Szegedi u. 2.) által, valamint a Kiszombori Polgármesteri Hivatal által készített, a 2012. évi gyermekvédelmi munkáról szóló beszámolót.

A beszámoló a határozat mellékletét képezi.

A határozatról értesül:

- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal
6741 Szeged, Rákóczi tér 1.
- EESZI Kunné Horváth Izabella vezető
- Szegvári Ernőné polgármester
- Dr. Kárpáti Tibor jegyző
- Polgármesteri Hivatal Közgazdasági Csoport
- Irrattár